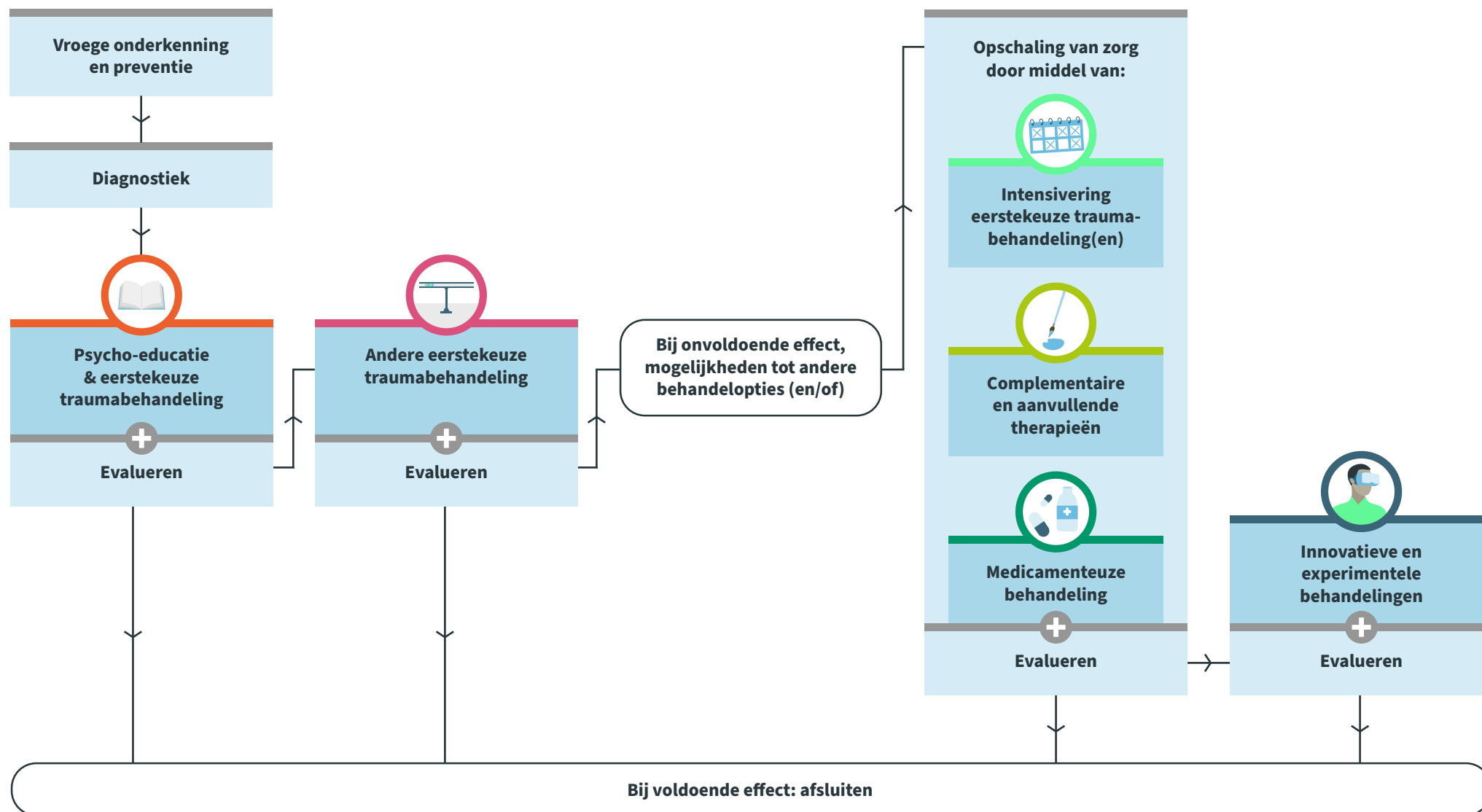

Schematische weergave zorgstandaard Psychotrauma- en stressorgerelateerde stoornissen

Vanaf de start van de behandeling levensloop begeleiding en aandacht voor participatie, herstel, naasten, samen beslissen en evalueren. Om tot de juiste behandelroute te komen dient te allen tijde rekening gehouden te worden met eventuele comorbiditeit. Heb aandacht voor de gezinssituatie, zeker wanneer een patiënt ouder of verzorger is.

Toelichting schematische weergave zorgstandaard Psychotrauma- en stressorgerelateerde stoornissen

Vroege onderkenning en preventie

Verschillende signalen kunnen aanwijzingen zijn voor een psychotrauma- of stressorgerelateerde stoornis als gevolg van een of meer schokkende gebeurtenissen. Er kunnen ook andere redenen zijn voor iemands klachten, waardoor een behandeling gericht op traumaverwerking niet altijd de aangewezen behandeling is.

- Voer aanvullende diagnostiek uit naar relevante comorbide problematiek.
- Stel werkhypothesen op en voeg daaraan steeds opnieuw, ook tijdens de behandeling, relevante diagnostische informatie toe.
- Monitor tijdens de behandeling blijvend het functioneren en de zorgbehoefte van de patiënt.

Diagnostiek

Vraag bij vermoeden van traumatisering aan de patiënt of hij schokkende gebeurtenissen heeft meegemaakt en zo ja, welke, wanneer en hoe vaak. Zet screeningsvragenlijsten in. Is een screening positief, voer dan een anamnese uit. Zijn er duidelijke aanwijzingen voor een Psychotrauma- en stressorgerelateerde stoornis, onderneem de volgende stappen:

- Neem een (semi) gestructureerd diagnostisch interview af.

Psycho-educatie & eerstekeus behandeling

Psycho-educatie bestaat uit voorlichten en educatieve interventies om mensen te informeren over hun aandoening en over de behandeling en herstel ervan.

Als eerste psychologische behandeling kan worden gekozen voor:

- (Imaginaire) Exposure (IE)/ Prolonged Exposure (PE)
- Cognitieve Therapie (CT) en Cognitive Processing

- Therapy (CPT)
- Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR)
- Trauma Focused Cognitieve Gedragstherapie (TF CGT). Andere behandelingen zijn, hoewel minder vaak onderzocht, eveneens effectief bevonden:
- Beknopte Eclectische Psychotherapie voor PTSS (BEPP)
- Narratieve Exposure Therapie (NET)
- Schrijftherapie (bijvoorbeeld Interapy)
- Imaginaire Rescripting (ImRs).

Opschaling van zorg

Is er na twee psychologische behandelingen onvoldoende resultaat, dan wordt opschaling van zorg aangeraden. Op dat moment wordt aanbevolen consultatie te overwegen van een (hoog) specialistisch (TOPggz) trauma-instituut of een ervaren en erkende psychotraumatheapeut.

Opschaling van zorg kan bestaan uit:

- Intensieve traumagerichte behandeling

- Aanvullende therapieën (bijvoorbeeld vaktherapie)
- Farmacotherapie als aanvulling op de psychologische behandeling of als monotherapie.

Innovatieve en experimentele behandelingen

Leiden de behandelingen tot onvoldoende verbeteringen, sta dan als behandelaar open voor andere behandelwijzen. Sommige patiënten hebben baat bij bijvoorbeeld yoga, meditatie, dialectische gedragstherapie, sensorimotor psychotherapie, dierondersteunende therapie of een hulphond.

Herstel, participatie en re-integratie

Herstel van een Psychotrauma- of stressorgerelateerde stoornis gaat niet alleen om de vermindering van ziekteverschijnselen, maar ook om het herstel van identiteit, zelfbeeld en zelfvertrouwen. Daarnaast is het herstel van sociale relaties en rollen van belang. Participatie in de samenleving draagt bij aan de weerbaarheid en kwaliteit van leven. Re-integratie in de samenleving, onder meer via het werk, is van cruciaal belang.

Evalueren

Doel evalueren is reflecteren op het behaalde resultaat.

1. Wat is ons oordeel over wat tot nu toe is bereikt?
2. Hoe gaan we verder?

Afhankelijk van de gekozen behandeling vindt gemiddeld na 8 tot 16 weken evaluatie plaats.

Afsluiten

Beëindigen van de behandeling en eventueel overdragen van de zorg of ondersteuning naar een andere zorgaanbieder.

1. Wat kun je zelf?
2. Hoe regelen we nazorg?

Scan de QR-code of klik [hier](#) voor de zorgstandaard Psychotrauma- en stressorgerelateerde stoornissen.

